

درس اول..... فلسفه چیست (۱)

❖ سوالات متن درس اول

- ۱) در مورد لفظ «فلسفه» و معنای آن توضیح دهید. ص ۲ (نهایی: دی ۹۴)
- ۲) «سوفیست» به چه معناست و سوفیست‌ها چگونه عقایدی داشتند؟ ص ۲ (نهایی: فرداد ۹۴ و دی ۹۵ و شهریور ۹۵)
- ۳) کلمه «سوفیست» از گذشته تاکنون چه تغییرات معنایی داشته است؟ ص ۳ (نهایی: فرداد ۹۰ و ۹۳)
- ۴) چرا سقراط مایل نبود او را سوفیست بنامند؟ وی چه نامی را برای خود برگزید؟ ص ۳ (نهایی: دی ۹۱ و ۹۳ و شهریور ۹۱ و ۹۲ و ۹۳ و ۹۴ و ۹۶)
- ۵) انسان در چه هنگام جویای فهم فلسفه امور است؟ مثال بزنید. ص ۳
- ۶) معنای فلسفه در میان عموم مردم چیست؟ توضیح دهید. ص ۳ (نهایی: فرداد ۹۶ و شهریور ۹۶)
- ۷) انسان در چه هنگام به فلسفه رو می‌آورد؟ ارسطو در این خصوص چه می‌گوید؟ ص ۴ (نهایی: فرداد ۹۱ و ۹۳ و دی ۹۰ و ۹۲ و شهریور ۹۰ و ۹۴)
- ۸) با توجه به کدام مفهوم می‌توان با معنای فلسفه و نقش آن در زندگی آشنا شد؟ ص ۴
- ۹) تداوم حیات معنوی انسان وابسته به چیست؟ این مسأله در چه دورانی شکوفا می‌شود؟ ص ۵
- ۱۰) درس فلسفه به بررسی چه مطلبی می‌پردازد؟ ص ۵
- ۱۱) تفکر فلسفی چگونه تفکری است؟ کامیابی در این راه، نیازمند چیست؟ ص ۵
- ۱۲) با بررسی قوانین علوم تجربی، چه چیزی قابل ملاحظه خواهد بود؟ ص ۶
- ۱۳) در علوم تجربی، کاربرد مفاهیمی مثل فلز، انبساط، انجماد، چشمه صوت و طول موج نشان دهنده چیست؟ ص ۶
- ۱۴) تجربی نامیدن (وجه تسمیه) علوم تجربی، به چه علت است؟ توضیح دهید. ص ۶
- ۱۵) مفهوم قانون در علوم تجربی بیانگر چیست؟ ص ۶
- ۱۶) یکی از فرض‌های اولیه و مقدماتی که دانشمندان در همه علوم تجربی آن را پذیرفته‌اند، چیست؟ ص ۶
- ۱۷) اصل علیت چه جایگاهی در علوم دارد؟ توضیح دهید. ص ۶ (نهایی: فرداد ۹۴ و دی ۹۳ و ۹۴)
- ۱۸) اصول مشترکی که در میان دانشمندان تجربی پذیرفته شده و لنگرها و ستون‌های محکم علومند، کدامند؟ ص ۷ (نهایی: فرداد ۹۱ و ۹۲ و ۹۵ و دی ۹۱ و ۹۲ و شهریور ۹۰ و ۹۱)
- ۱۹) آیا اصولی که علوم تجربی به آن‌ها متکی هستند، در خود این علوم قابل تحقیق است؟ توضیح دهید. ص ۸ (نهایی: شهریور ۹۵)
- ۲۰) انسان با دقت در فلسفه چیزی به دنبال چیست؟ ص ۸
- ۲۱) زمانی که فلسفه درباره مبانی و اصول غیر تجربی علوم بحث می‌کند، در پی چیست؟ ص ۸
- ۲۲) معنای مشترک میان فلسفه در گفت‌وگوهای روزمره و کاربرد آن به صورت یک دانش خاص، چیست؟ ص ۸
- ۲۳) در چه صورت می‌توان گفت انسان، کاری فلسفی کرده است؟ ص ۸
- ۲۴) کار اصلی فلسفه علوم طبیعی چیست؟ ص ۸ (نهایی: فرداد ۹۰)

❖ سوالات متن درس دوم

- ۱) نظریات دانشمندان علوم انسانی بر چه اساسی با یکدیگر فرق دارد؟ ص ۱۲
- ۲) روان‌شناسی چگونه علمی است و از چه زمانی رشد و گسترش زیادی پیدا کرد؟ ص ۱۲
- ۳) دیدگاه فیلسوفان درباره ماهیت انسان چه اندازه بر تحقیقات روان‌شناختی، مؤثر است؟ با مثال توضیح دهید. ص ۱۲
- ۴) بحث «شناخت» یا «معرفت» چگونه باعث پیوند فلسفه با روان‌شناسی می‌شود؟ ص ۱۲ و ۱۳
(نهایی: فرورداد ۹۰ و ۹۳ و ۹۵ و دی ۹۱ و ۹۲ و شهریور ۹۱)
- ۵) اگوست کنت که بود و کدام مکتب فلسفی را بنیاد نهاد؟ ص ۱۳
- ۶) اگوست کنت چه اعتقادی در مورد «شناخت» داشت؟ ص ۱۳
- ۷) دیدگاه‌های کنت در مورد شناخت، چه تأثیر در روان‌شناسی جدید نهاد؟ ص ۱۳
- ۸) روان‌شناسی مبتنی بر دیدگاه کنت (استواری شناخت بر حس و تجربه) چه نتیجه‌ای به دنبال دارد؟ ص ۱۴
- ۹) روان‌شناسی مبتنی بر دیدگاه کنت با چه عنوانی شهرت یافت؟ در مورد آن توضیح دهید. ص ۱۴
- ۱۰) در مقابل روان‌شناسی رفتارگرا کدام نظریه وجود دارد؟ این نظریه مبتنی بر نظر فلسفی کیست؟ ص ۱۴
- ۱۱) ایمانوئل کانت چه اعتقادی در مورد ادراک انسان داشت؟ ص ۱۴
- ۱۲) نظریه کانت در مورد ادراک انسان چه تأثیری بر فیلسوفان بعد او گذاشت؟ ص ۱۴
- ۱۳) «گشتالت» در لغت به چه معناست؟ ص ۱۵
- ۱۴) نظریه «گشتالت» در مورد شناخت و یادگیری را با ذکر دو مثال توضیح دهید. ص ۱۵
- ۱۵) آیا در نظریه گشتالت، انسان محکوم علل و عوامل مادی است؟ روح در این دیدگاه چه جایگاهی دارد؟ ص ۱۶
- ۱۶) در روان‌شناسی گشتالت، یادگیری چگونه رفتاری است؟ ص ۱۶
- ۱۷) منظور از «جامعه» چیست؟ ص ۱۷
- ۱۸) جامعه‌شناسی چگونه دانشی است؟ ص ۱۷
- ۱۹) از جمله مسائلی که جامعه‌شناسی و فلسفه را به هم مربوط می‌سازد، کدامند؟ ص ۱۷ (نهایی: فرورداد ۹۰ و شهریور ۹۴)
- ۲۰) مسأله «اصالت فرد و اصالت جامعه» چگونه باعث پیوند فلسفه و جامعه‌شناسی می‌شود؟ ص ۱۷
- ۲۱) در مکتب فلسفی مارکسیسم، در مورد انسان و پایگاه طبقاتی او چه اعتقادی وجود دارد؟ ص ۱۷
(نهایی: دی ۹۵ و شهریور ۹۶)
- ۲۲) چرا در مکتب مارکسیسم، انسان مانند یک قطعه موم فرض شده است؟ ص ۱۷
(نهایی: فرورداد ۹۳ و ۹۴ و دی ۹۱ و ۹۲ و ۹۳ و شهریور ۹۱ و ۹۴)
- ۲۳) در مقابل طرز تفکر مارکسیسم، چه تفکر فلسفی دیگری وجود دارد؟ ص ۱۷
- ۲۴) یکی از مسائل مهم در سیاست چیست؟ ص ۱۸
- ۲۵) مکتب مارکسیسم، حاکمیت یا اقتدار سیاسی را متعلق به چه کسانی می‌داند؟ ص ۱۸
(نهایی: فرورداد ۹۵ و ۹۶ و شهریور ۹۳)
- ۲۶) برخی جامعه‌شناسان غربی، حاکمیت یا اقتدار سیاسی را متعلق به چه کسانی می‌داند؟ ص ۱۸
(نهایی: دی ۹۳ و شهریور ۹۵)
- ۲۷) اسلام، حاکمیت یا اقتدار سیاسی را متعلق به چه کسانی می‌داند؟ ص ۱۸

- ۲۸) حکومت دیکتاتوری یا استبدادی، حاکمیت یا اقتدار سیاسی را متعلق به چه کسانی می‌داند؟ ص ۱۸
- ۲۹) پاسخ به این سؤال که «حاکمیت یا اقتدار سیاسی از آن کیست؟» چگونه ممکن خواهد شد؟ ص ۱۸ (نهایی: فرداد ۹۱)
- ۳۰) در علم اخلاق از چه مباحثی سخن به میان می‌آید؟ ص ۱۹
- ۳۱) در «فلسفه علم اخلاق» در مورد چه مباحثی بحث و استدلال می‌شود؟ ص ۱۹
- ۳۲) فلسفه‌ای که خوبی و بدی را اموری اعتباری بداند، علم اخلاق مبتنی بر آن چگونه تبیین خواهد شد؟ ص ۱۹
- ۳۳) در فلسفه‌ای که ارزش اخلاقی وابسته به منافع فردی یا عمومی باشد، اخلاق چه جایگاهی پیدا خواهد کرد؟ ص ۱۹
- ۳۴) در فلسفه‌ای که باید‌ها و نباید‌های اخلاقی مبتنی بر وجدان فردی باشد، اخلاق چه جایگاهی دارد؟ ص ۱۹
- ۳۵) چرا اگر اخلاق بر پایه‌ی وجدان فردی باشد، می‌تواند فرو بریزد؟ ص ۱۹
- ۳۶) چگونه فلسفه‌ای می‌تواند اساس اخلاق را استوار نماید؟ ص ۲۰
- ۳۷) چرا تنها فلسفه اخلاقی که از دین سرچشمه گرفته، استوار و دقیق است؟ ص ۲۰
- ۳۸) رابطه فلسفه و هنر را با یکدیگر توضیح دهید. ص ۲۱ (نهایی: فرداد ۹۱ و ۹۳ و ۹۴ و ۹۵ و ۹۰ و ۹۵)
- ۳۹) در تفکر اسلامی، هنر و زیبایی چه جایگاهی دارد؟ پیامبر(ص) در این مورد چه می‌فرمایند؟ ص ۲۲
- ۴۰) هنرمندی که با دیدگاه اسلامی به سراغ هنر می‌رود، چگونه خواهد بود؟ ص ۲۲
- ۴۱) وجود شاعران پر آوازه در فرهنگ اسلامی و معماری حیرت‌انگیز اسلامی و... انسان را متوجه چه موضوعی می‌کند؟ ص ۲۳
- ۴۲) اقوام و ملل مختلف در امر هنر، تابع چه چیزی هستند؟ ص ۲۳

❖ سؤالات متن درس سوم

- (۱) نگاه فلسفی چگونه نگاهی است و فیلسوف همواره به دنبال چیست؟ ص ۲۶ (نهایی: فررداد ۹۶ و شهریور ۹۵)
  - (۲) مهم‌ترین بخش فلسفه چیست؟ ص ۲۶
  - (۳) در ریاضیات، فیزیک و زیست‌شناسی، موجودات از چه جهت بررسی می‌شوند؟ ص ۲۶
  - (۴) وجه اشتراک تمام پدیده‌های جهان در چیست؟ ص ۲۶ (نهایی: فررداد ۹۴ و دی ۹۲ و شهریور ۹۳)
  - (۵) موضوع فلسفه اولی را با موضوع سایر علوم مقایسه نمایید. ص ۲۷
  - (۶) «مابعدالطبیعه» چگونه علمی است؟ ص ۲۷ (نهایی: فررداد ۹۳ و ۹۴ و دی ۹۱ و ۹۲ و ۹۳ و ۹۴ شهریور ۹۵)
  - (۷) چه زمانی قدم در عرصه مابعدالطبیعه نهاده‌ایم؟ ص ۲۷
  - (۸) چه تفاوتی میان «مابعدالطبیعه» و «ماوراءالطبیعه» وجود دارد؟ ص ۲۷
  - (۹) بحث وجود و ماهیت چه جایگاهی در مابعدالطبیعه دارد؟ برای ماهیت چند مثال بیان نمایید. ص ۲۸ (نهایی: شهریور ۹۲)
  - (۱۰) در علوم مختلف چه بخشی از رابطه علیت بررسی می‌شود؟ ص ۲۸
  - (۱۱) چرا رابطه علیت یکی از بحث‌های فلسفه اولی است؟ ص ۲۸
  - (۱۲) «وحدت» و «کثرت» چه جایگاهی در مابعدالطبیعه دارد؟ ص ۲۹
  - (نهایی: فررداد ۹۳ و ۹۴ و ۹۵ و ۹۶ و دی ۹۱ و ۹۲ و ۹۳ و ۹۴ و ۹۵ و شهریور ۹۲)
  - (۱۳) چرا مهم‌ترین بخش و مصداق فلسفه، هستی‌شناسی (مابعدالطبیعه) است؟ ص ۲۹ (نهایی: فررداد ۹۰ و ۹۱ و ۹۳ و ۹۴ و دی ۹۰ و ۹۴ و شهریور ۹۰ و ۹۶)
  - (۱۴) فلسفه اولی در چه قلمرویی مطالعه می‌کند؟ هدفش چیست؟ ص ۳۰
  - (۱۵) مدار همه مباحث مابعدالطبیعه چیست؟ توضیح دهید. ص ۳۰
  - (۱۶) مهم‌ترین مسائل فلسفه اولی را نام ببرید. (نهایی: شهریور ۹۰ و ۹۱ و ۹۴ و ۹۵)
۱. وجود و ماهیت؛ ۲. علت و معلول؛ ۳. وحدت و کثرت؛